

Програму управління бюджетним дефіцитом, яка могла би бути складовою бюджетної доктрини держави. За основу цієї Програми необхідно взяти стратегічні засади бюджетної політики і правило, яке полягає у тому, що без створення умов та забезпечення динамізму і стабільності у розвитку економіки та підвищення її ефективності неможливо домогтися фінансової стабільності держави, оздоровлення державного бюджету, які би прогресивні заходи не застосовувалися.

Отже, бюджетний дефіцит на сьогоднішній день досить актуальне та складне явище. Він являє собою перевищення видатків держбюджету над його доходами та є показник негативних явищ в економіці, що зумовлюють інфляцію грошової одиниці. На дефіцит бюджету впливають багато причин, головна з яких – неефективність податкової та фіскальної політики держави. Через це протягом багатьох років бюджет був дефіцитним, оскільки не вистачало необхідних надходжень для покриття наявних витрат.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Текст] // Відом. Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 50–51. – Ст. 572.
2. Дем'янишин В. Бюджетний дефіцит та його вплив на кризову ситуацію в Україні / Василь Дем'янишин // Вісник ТНЕУ. – 2007. – № 5. – С. 120–123.

Петрович Віталій

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Заклекта-Берестовенко О. С.

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТОРГОВЕЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Необхідність підтримки та розвитку зовнішньоторговельних відносин України з Польщею визначається не лише наявністю спільних кордонів, культурних традицій, спільного історичного минулого, а й схожими геополітичними та економічними інтересами. Вагомий вплив на розвиток україно-польського торговельно-економічного співробітництва справило приєднання Республіки Польщі до Європейського Союзу в травні 2004 року.

Особливості та перспективи розвитку економічних відносин між Україною та Республікою Польща проаналізовано в наукових роботах таких учених, як Б. Андрушків, Я. Антошек, В. Борщевський, В. Будкін, М. Мальський, Н. Мікула, А. Мокій, Є. Савельєв, А. Сковронська-Лучинська, К. Рейман, А. Філіпенко, М. Фляга та ін.

Протягом останніх років торговельне співробітництво України та Польщі суттєво пожвавилася. Так, слід відзначити зростання обсягів двосторонньої торгівлі товарами: за 12 міс. 2016 р. товарооборот України з Республікою Польща збільшився у порівнянні з аналогічним періодом 2015 р. на 13,7% і склав 4 892,9 млн. дол. США. Обсяг українського експорту до Республіки Польща становив 2200,2 млн. дол. США (у порівнянні з аналогічним періодом

2015 р. зростання аналізованого показника склало 11,3%), а польського імпорту – 2692,7 млн. дол. США (у порівнянні з аналогічним періодом 2015 р. – зростання становило 15,9%). Від’ємне для України сальдо у зовнішній торгівлі з Польщею за 12 міс. 2016 р. склало 492,5 млн. дол. США. Станом на 2017 рік експорт українських товарів на ринок Польщі зріс на 67%, а імпорт польських товарів зріс на 36,1% [1].

Варто зазначити, що свого часу український уряд позитивно поставився до розширення меж ЄС, вбачаючи в цьому безліч сприятливих чинників для України. В той же час, розширення створило не тільки можливість для розвитку співпраці, але й суперечило українським інтересам, особливо тим, які стосувались позицій на зовнішніх ринках. Тому, в 1998 році Україною було запропоновано Чехії, Угорщині та Польщі консультації щодо їх інтеграції до Європейського Союзу, в яких першочергова увага приділялася негативним для неї аспектам розширення. У відповідь Польща привертала увагу України до позитивних аспектів вступу Польщі до Європейського Союзу. Представники влади в Республіці Польща в перемовинах з українськими колегами переконували, що ставши членом ЄС, Польща представлятиме інтереси України [2].

Завдяки Угоді про партнерство й співробітництво – головного документа, котрий визначає двосторонні відносини, здійснилося дискутування наслідків від розширення Євросоюзу для співпраці між Україною та ЄС [3]. Згідно з спільною доповіддю щодо виконання УПС обидві сторони підкреслили прагнення отримати всі переваги від розширення задля того, щоб поліпшити свої двосторонні відносини і підтвердити готовність подолання викликів, які з’являться перед ними у зв’язку з цим.

Література:

1. Посольство України в Республіці Польщі – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/trade>.
2. Ерфан Є. А., Глеба О. І. Реалізація програми транскордонного співробітництва європейського інструменту сусідства та партнерства «Польща-Білорусь-Україна» як чинник європейської інтеграції України / Є. А. Ерфан, О. І. Глеба // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2015. – Випуск 1 (45). Т. 3. – С. 68–72.
3. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про торгівлю та економічне співробітництво – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_019.